هفته نهم آموزشی

سری کلاس درس پژوهش

# هفته نهم آموزشی

## کلاس درس پژوهش

مجموعه

مدارس علوی

پایه

هشتم

جلسه نهم آموزشی • کلاس درس پژوهش

جلسه نهم آموزشی

# دنیا از دریچه احساسات من

**موضوع درس:** ارتباط موضوع پژوهش با احساسات و تجربه شخصی. در این جلسه یاد می‌گیریم که احساسات ما فقط یک تجربه درونی نیستند، بلکه راهنمایی ارزشمند برای شناخت بهتر موضوع و انتخاب مسیر پژوهش هستند.

**هدف کلی:** تقویت خودآگاهی و ارتباط عاطفی با پژوهش. وقتی پژوهشگر با احساسات خود آشنا باشد، موضوعی را انتخاب می‌کند که برایش معنا دارد و در طول مسیر پژوهش خسته نمی‌شود.

**خودآگاهی**
شناخت احساسات درونی درباره موضوع

**ارتباط عاطفی**
ایجاد پیوند معنادار با پژوهش

**تجربه شخصی**
بهره‌گیری از زندگی روزمره

«ه… چ… می‌بینیم.»

– درس پژوهش پایه هشتم

جلسه نهم • درس پژوهش

# اهداف رفتاری

در پایان این جلسه، هر دانش‌آموز باید بتواند سه مهارت کلیدی را در زمینه پژوهش احساسی انجام دهد. این اهداف پایه‌ای برای پژوهش عمیق و معنادار هستند.

## ۱ بیان احساس خود درباره موضوع

دانش‌آموز باید بتواند احساس درونی خود را درباره موضوع پژوهش به زبان بیاورد؛ مثلاً بگوید: «این موضوع برایم هیجان‌انگیز است» یا «نمی‌توانم با آن ارتباط برقرار کنم».

## ۲ توضیح علت احساس

دانش‌آموز باید علت احساس خود را پیدا و توضیح دهد؛ مثلاً: «چون این موضوع با زندگی من ارتباط دارد» یا «چون قبلاً تجربه مشابهی داشته‌ام».

## ۳ مشخص کردن ارتباط تجربه شخصی با موضوع

دانش‌آموز باید پیوند میان یک تجربه واقعی از زندگی خود و موضوع پژوهش را مشخص کند و نشان دهد چگونه تجربه‌اش فهم موضوع را عمیق‌تر می‌کند.

# مفاهیم کلیدی: احساس، خودآگاهی و پژوهش

## خودآگاهی

یعنی اینکه بدانیم در لحظه چه احساسی داریم، چرا این احساس را تجربه می‌کنیم و این احساس چه تأثیری بر تفکر و رفتار ما می‌گذارد. خودآگاهی نقطه شروع هر پژوهش معنادار است.

**مثال:**

وقتی درباره «آلودگی هوا» پژوهش می‌کنی، خودآگاهی یعنی بفهمی که این موضوع برایت ترس یا نگرانی ایجاد کرده، نه فقط یک موضوع علمی سرد.

پایه پژوهش احساسی

## ارتباط احساس و پژوهش

احساسات ما راهنمایی هستند که نشان می‌دهند چه موضوعی برایمان مهم است. پژوهشی که از احساس شکل گرفته، انگیزه بیشتری دارد و به نتایج عمیق‌تری می‌رسد.

**مثال:**

اگر از تماشای فیلم‌های مستند لذت می‌بری، شاید پژوهش درباره «تأثیر مستندها بر نگرش نوجوانان» برایت مناسب باشد.

انگیزه درونی پژوهش

## تجربه شخصی

هر چیزی که در زندگی خودت دیده، حس کرده یا تجربه کرده‌ای، می‌تواند ماده اولیه پژوهش باشد. تجربه شخصی، پژوهش را از حالت انتزاعی خارج می‌کند.

**مثال:**

اگر دوستت در شبکه اجتماعی قلدری شده، تجربه تو می‌تواند پایه پژوهشی درباره «قلدری سایبری» باشد.

ماده اولیه پژوهش

**نکته کلیدی** | وقتی احساس، تجربه و موضوع پژوهش به هم متصل شوند، پژوهشگر خسته نمی‌شود و مخاطب نیز با خواندن نتایج، احساس می‌کند که این پژوهش برای نویسنده‌اش واقعاً مهم بوده است.

ابزار و روش‌های تدریس

# روش‌های تدریس پژوهش

برای اینکه دانش‌آموز بتواند احساسات خود را با پژوهش پیوند بزند، از سه روش عملی استفاده می‌کنیم. این روش‌ها به او کمک می‌کنند از فکر کردن انتزاعی به فهمیدن احساسی برسد.

## روش تأمل شخصی

دانش‌آموز در سکوت به احساسات خود درباره موضوع توجه می‌کند و می‌پرسد: «این موضوع چه حسی در من بیدار می‌کند؟ چرا؟» این روش پایه خودآگاهی است.

## یادداشت‌نویسی آزاد

نوشتن بدون سانسور و بدون نگرانی از نگارش، هرچه به ذهن می‌آید درباره موضوع و احساسات مرتبط با آن. این کار، افکار پنهان را آشکار می‌کند.

## گفت‌وگوی درونی و پرسشگری

پرسیدن سؤال‌هایی مانند: «چه تجربه‌ای از این موضوع دارم؟»، «چرا این موضوع برایم مهم است؟» این پرسش‌ها پل میان تجربه و پژوهش می‌سازند.

# از احساس تا پژوهش

سه مثال عملی

مثال ۱: موضوع محیط زیست

## آلودگی هوا

**احساس:**
نگرانی، ترس، خشم نسبت به کسانی که باعث آن می‌شوند

**تجربه:** روزی که مدرسه تعطیل شد به خاطر آلودگی هوا.
**پژوهش:** «تأثیر آلودگی هوا بر زندگی نوجوانان».

مثال ۲: موضوع تکنولوژی

## اعتیاد به گوشی

**احساس:**
استیصال، احساس گناه، گاهی لذت کاذب

**تجربه:** ساعتی که بدون دلیل گوشی را چک می‌کنی.
**پژوهش:** «چرا نوجوانان نمی‌توانند از گوشی فاصله بگیرند؟»

مثال ۳: موضوع روابط

## دوست‌یابی

**احساس:**
تنهایی، امید، گاهی ترس از طرد شدن

**تجربه:** روز اولی که در کلاس جدید تنها بودی. **پژوهش:** «نوجوانان چگونه دوست پیدا می‌کنند؟»

**نکته کلیدی**
هر پژوهش خوب، از یک احساس واقعی شروع می‌شود؛ احساسی که از یک تجربه شخصی زاده شده و حالا می‌خواهد به یک سؤال جدی تبدیل شود.

تکلیف جلسه آینده

# نوشتن یادداشت تأملی

یک متن شخصی درباره موضوعی که برایت مهم است بنویس؛ جایی که احساساتت، تجربه‌ات و سؤال پژوهشی‌ات را با هم پیوند بدهی.

**خروجی عینی: متن تأمل شخصی**

## راهنمای انجام تکلیف

۱ **موضوعی را انتخاب کن که برایت مهم است**

مثلاً: محیط زیست، تکنولوژی، روابط دوستانه، خانواده یا هر چیز دیگری که در زندگی‌ات تجربه کرده‌ای.

۲ **احساس خود را درباره موضوع بنویس**

حداقل ۳ احساس: مثلاً ترس، امید، خشم، کنجکاوی. برای هر احساس یک جمله دلیل بنویس.

۳ **یک تجربه شخصی واقعی را تعریف کن**

یک اتفاق واقعی از زندگی خودت که با این موضوع ارتباط دارد؛ چه کجا، چه زمانی، چه اتفاقی افتاد.

۴ **یک سؤال پژوهشی مطرح کن**

بر اساس احساس و تجربه‌ات، سؤالی بنویس که دوست داری در پژوهشت به آن جواب برسی؛ حداقل یک پاراگراف (۱۵۰ کلمه).

مهلت تحویل: جلسه آینده کلاس درس پژوهش

روی کاغذ یا فایل ورد، حداقل یک صفحه